

4. INKLUSIOAREN EZAUGA- RRIAK

“Egokiena litzateke eskualde bakoitzean Kirol Egokitua eta Kirol Inklusiboa konbinatzea, eta pertsonak aukeratzea bere bizi-zikloaren une bakoitzean nahiago duen aukera, askatasun eta eskubide osoz.”

Brunswickek, bere jardunbide egokien dokumentuan, hezkuntza inklusiboaren oinarri diren sinesmenak eta printzipioak zehazten ditu, eta beste autore batzuek, Raymondek esaterako (1995), berretsi egiten dituzte printzipio horiek.

Hezkuntza inklusiboaren **oinarria da ikasle guztiek ikas dezaketela** ikasteko aukera egokiak ematen zaizkienean:

- **Banakako ikaskuntza planifikatzen** bada.
- **Laguntza taldeak** sortzen badira.
- Haurren **gaitasun eta erantzukizun sozialak** sustatzen badira.
- Hezkuntzako **etapa batetik hurrengora igarotzea planifikatzen** bada.
- **Gurasoekin** eta komunitateko beste kide batzuekin **lankidetzan lan egiten** bada.
- Langileen **prestakuntza planak** aplikatzen badira eta kudeaketarekiko erantzukizuna badago.

Bestalde, **hezkuntza inklusiboak honako sinesmen eta printzipio** hauek ditu oinarri jardunbide egokien dokumentu horretan:

- Ikasle guztiek **ikas dezakete**.
- Ikasle guztiak **eskola erregularretara joango** dira, adin bereko kideekin, bere ikastetxeetan.
- Ikasle guztiek dute **eskolako bizitzako alderdi guztietan parte hartzeko eskubidea**.
- Ikasle guztiek **jaso beharko lituzkete hezkuntza-programa egokiak eta bere aukeretara egokituak**.
- Ikasle guztiek **curriculum esanguratsua eta bere beharretara egokitua jasoko dute**.
- Ikasle guztiek **behar dituzten laguntza guztiak jaso beharko lituzkete** bere ikaskuntzak eta bere parte hartzea bermatzeko.
- Ikasle guztiek **parte hartu beharko lukete curriculumez eta curriculumetik kanpoko jardueretan**.
- Ikasle guztiek **izango dute bere familia-ingurunearen, eskolaren eta komunitatearen arteko lankidetzaren onura**.

Gizarte inklusioak honakoak aipatzen ditu:

1. **Gizarte bidezkoago bat sortzeko konpromisoa.**
2. **Hezkuntza sistema bidezkoagoa sortzeko konpromisoa.**
3. **Eskola erregularrek ikasle aniztasunaren aurrean ematen duten erantzuna (eta, bereziki, baztertu edo marjinatutako ikasleen taldeen aurrean) konpromiso horiek egia bihurtzeko bidea dela sinestea.**

Hezkuntzan bezala, nahitaez bete beharreko printzipio ideologiko batzuk bete beharko lituzke **eskola adineko kirol inklusiboak**:

- Giza eskubideak eta desberdintasunarekiko errespetua bultzatzea
- Aniztasuna alderdi guztietan baloratzea
- Justizia soziala sustatzea
- Aukera-berdintasuna sustatzea
- Pertsona bakoitzaren ikaskuntza erritmoak egokitzea eta errespetatzea

Aniztasunari ongi etorria emateak lehendik eza-rrita dagoenaren ikuspegi kritikoa izatea dakar.

Egin behar den lehen ariketa hau da: pentsatu guztia (ber)asmatzeko eta (ber)eraikitzeko dagoe-la, aurrera egin den guztia eta egindako bide guztia ere kontuan hartuta. Hezkuntza-komunitateek zein kirol komunitateek dagoeneko kirola egiten duten pertsonentzako arreta hobetu dezakete, eta kirol jarduerara pertsona gehiago erakartzeko baldintzak sor ditzakete, bazterketarik gabe per-sona guztiek parte har dezaten.

Horretarako, **eskola adineko kirol eredu-aldaketa sakonak egiteko** moduan egon behar dugu, eskualde bakoitzean dauden ezaugarrietara ego-kituta.

Eskualde eta udalerri bakoitzeko eskola adine-ko kirola hezitzaileagoa eta inklusiboagoa izatea ahalbidetuko duten estrategiak bultzatu beharko lirateke. Baina, lehenik eta behin, **haur eta gazte guztiei bermatu beharko litzaieke edozein egoe-ratan kirola egiteko aukera**.

Bizikidetza positiboko espazio inklusiboetarako sarrera bermatu behar da eta, gero, horiek erabil-garri jarri eta kudeatu.

Inklusioaren ezaugarriak aletzen hasi aurretik, hausnarketa honekin hasi nahi genuke:

“URRATS TXIKIEK
ALDAKETA HANDIAK
EKAR DITZAKETE...”

KIROL INKLUSIBOARI BURUZ...
ZENBAIT GALDERA EGIN DITZAKEGU:

ZER NAHI DU BENETAN
DESGAITASUNA DUEN PERTSONAK?

PERTSONAK ETA GIZARTEA BENETAN
PREST AL DAUDE PAUSO HORI EGITEKO?

BEHAR DIREN BALIABIDEAK BA AL DAUZKAGU?

BENETAN BARNERATU AL DUGU
GURE BIZITZAN ANIZTASUNA ONARTZEA?

ERA BEREAN, ZER BEHAR DU ETA ZER NAHI DU
DESGAITASUNIK EZ DUEN PERTSONAK?

GKEFren eta Berdin Berdinak K.E.ren sentsibilizazio jardunaldia

ESKOLA ADINEKO KIROLAK DUEN BALIO HEZITZAILA ETA INKLUSIBOARI DAGOKIONEZ, KIROL IKASKUNTZAKO PROZESUEN BURU DIREN PERTSONEN (MONITORE ETA ENTRENATZAILEEN) MOTIBAZIOA ETA ALDEZ AURREKO JARRERA FUNTSEZKO GAI BAT DA.

4.1. INGURUNEKO ZAILTASUNAK

Perspektiba aldatuz, esan dugu **arazoak dituzten ikasleak baino gehiago inguruak dituen arazoak identifikatu beharko genituzkeela**. Horregatik, lehenengo zeregina eskola adineko kirolean egon daitezkeen **oztopoak aztertzea** da; izan ere, kirol hori hezkuntza-komunitatearen eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren mende dago, bai eta klubaren eta kirol federazioen mende ere.

Askotan, oztopo horiek jarduera baino lehenagokoak dira, eta aurreiritziekin dute zerikusia (desGAITASUNA duen kirolari bat baduzu, taldearen errendimendua murriztuko dela pentsatzea). **Entrenatzaile batzuek kosta ahala kosta irabaztea dute helburu, kirol ikaskuntzako prozesuaren beste alderdi batzuk kontuan hartu gabe.**

Bi kontu horiek ez dute lekurik eskola adinean dauden haur eta gazteen prestakuntza-etapetan. Izan ere, 2008ko dekretuaren arabera, **helburu nagusia prestakuntza integrala, ikaskuntza eta haur taldearen/ekipoaren gozamina izan beharko lirake.**

Gogoan izan eskola-kirolari buruzko **uztailaren 1eko 125/2008 Dekretuan** honako alderdi hauek jasotzen direla:

- **Helburu nagusia:** Gipuzkoako 6 eta 16 urte bitarteko haur guztiak kirola egiten hastea.
 - **Kirol prestakuntzaren eredua,** epe luze-rako prozesu gisa, ikasle guztiei zenbait kirol ezagutzeko aukera ematen diena.
 - **Lehenetsuna emango zaio ikasleen hezkuntza-garapena osatzeari, eta, aldi berean, kirolari bakoitzaren banakako beharrak asetzeari.**
 - **Eskola adineko kirola ikasleen hezkuntza integralera bideratuta egongo da, eta ikasleen sarbidea eta parte hartzea berdintasunean bermatuko dira, sexua-ren arabera estereotipoak eta rolak alde batera utzita.**
- **Kirol jarduera, helburu hauekin:**
 - **Nortasunaren garapen harmonikoa.**
 - **Baldintza fisiko batzuk lortzea.**
 - **Kirol ohiturak sortzea,** ondorengo adinetan kirol jarduera jarraituan aritu ahal izateko.
 - **Bizimodu osasungarria garatzeko aukera ematen duten kirol jarduerak sustatzea.**

4.2. ERABAKIAK HARTZEA PARTEKATZEA

Azterketa horren ondoren, **jarduerak eta metodologia egokitu beharko** lirateke, eta eskola adinean dauden haur eta gazteen (eskola-kirola eta kirola klubetan) **monitore arduradunen prestakuntza hobetzen** lagundu.

Era berean, praktika inklusiboak berekin dakar **edukiak elkarrekin eraikitzea, parte hartzaileetako lankidetzan**. Eskola-kirolean eta kirol klubetan prestakuntza-etapetan parte hartzen duten guztien inklusio prozesua eta ongizatea nola bultzatu hausnartu behar da.

Horretan guztian, ikasleek, familiarek, tutoreek eta ikastetxeko eta eskola adineko haurrekin lan egiten duten klubetako zuzendaritza-taldeek zeresan handia dute.

Monitoreen jarrera alde batera utzita, eskola-kirola osatzen duten **zenbait alderdi aztertzeak** ere bultzatu ditzake prozesu inklusiboak; alderdi horiek [*Unescok 2017an*](#) argitaratutako eta eskola adineko kirolerako egokitutako inklusioa bermatzeko gidatik ateratakoak dira.

4.3. ESKOLA KIROL INKLUSIBOAREN DIMENTSIOEN ANALISIA

EGITURA DIMENTSIOA (metodologia)

Saio inklusibo bat diseinatzeko gakoak honako hauek dira: **errutina simple bati jarraitzea, arau batzuk markatzea eta informazio argia ematea**. Oso garrantzitsua da monitoreak **seguru sentitzea** saioa ematen duenean; horri esker, ikasleak aktiboago izango dira ikaskuntza-prozesuan.

Praktikak **malgutasun eta jarraitasun printzipioetan** oinarritu behar du, parte hartzaile guztien beharrei erantzuteko.

GKEF

HARREMAN DIMENTSIOA (komunikazioa)

Estrategia inklusiboak **HARREMANETAN** oinarritzen dira, **ikasleekiko komunikazioan zentratu**rik batetik, eta **zailtasunak dituzten ikasleen hezkuntza, integrazio eta inklusio prozesuan esku hartzen duten gainerako eragileekiko komunikazioan bestetik** (kirol koordinatzaile, beste hezitzaile, laguntzaile eta abarrekiko).

Familiek eta ikastetxeetako espezialistek **emandako informazioak** esku hartzeak eta zereginen plangintza eta diseinua hobetzen lagunduko digu. Baina informazio horrek behar duten pertsonen esku bakarrik egon behar du, eta erabilera zuhurra eta egokia eman behar zaio. Horregatik, garrantzitsua da barne komunikaziorako protokolo bat sortzea.

Kirol irakaskuntzako **prozesuan parte hartzen duten pertsonak** arreta berezia jarri behar dute eguneroko komunikazioan eta transmititzen diren feedbacketan.

Jarduerak azaltzeko moduak garrantzi handia du, bai ikaskuntza prozesuan, bai inklusio prozesuan.

Bestalde, komunikatzeko zailtasunak dituzten ikasleei **beharrezko tresnak edo komunikazio alternatibak** eman behar dizkiegu. Era berean, inplikaturako eragileen artean koordinazio eta komunikazio handiagoa behar da.

DIMENSIO DIDAKTIKOA (ezagutza)

Dimensio horrek erreferentzia egiten dio **monitorean kirol arloari buruz duten ezagutzari, eta eskola adineko pertsonekin oro har eta desGAITASUN egoeran dauden pertsonekin bereziki erabiltzeko dituzten baliabide didaktiko eta metodologikoei.**

Esparru horretan **ikasle guztien ikasteko aukera bermatu beharko litzateke**. Baita zailtasun maila desberdinetan planifikatu, ebaluatu eta garatu ere.

ANTOLAMENDU DIMENTSIOA (balio partekatuak)

Dimensio honetan zeresan handia izango dute **hezkuntza-komunitatearen balioek, arauak eta kulturak**. Informazioa trukatzeko moduak ezarri beharko lirateke, hezkuntza-komunitatearen proiektuen artean bizikidetza-balioen transmisioa errazteko, interesa agertu duten eta eskola adinean dauden haur eta gazteekin lanean ari diren udal erakunde guztiak parte hartzera gonbidatuz.

Zure irrifarra nire indarra (Orkli, Ordizia)

DIMENTSIO HORIETAN ZENTRATZEKO, ETA HORIETAKO BAKOITZEAN EGIN GENITZAKEEN HOBEKUNTZAK KONTUAN HARTUTA, GURE ERREALITATEA HOBETO EZAGUTZEN LAGUN DEZAKETEN GAI BATZUK PLANTEATUKO DITUGU.

ESKOLA ADINEKO KIROLAREN DIMENTSIOAK				
EGITURAZKO DIMENTSIOA		ERANTZUNA	x	✓
1	Zein dira eskola adineko kiroleko saio bakoitzerako ezarritako arauak eta errutinak?			
2	Ze metodologia erabiltzen dituzte monitoreek?			
3	Nola erantzuten dute monitoreek arauak urratzen direnean?			
HARREMAN DIMENTSIOA		ERANTZUNA	x	✓
4	Nolakoa da ikasleekiko komunikazioa?			
5	Nola kudeatzen dira gatazkak?			
6	Nola laguntzen dute eta komunikatzen dira monitoreak familiekin eta gainontzeko eragileekin?			
DIMENTSIO DIDAKTIKOA		ERANTZUNA	x	✓
7	Nola definitzen da eskola kultura, estrategia eta praktika inklusiboei eta ikasteko estrategiei dagokienez?			
8	Ba al dago espazio eta denbora amankomunik kirol kulturaren eredu bati buruz hausnartzeko?			
9	Monitoreek ba al dute ikuspegi eta diskurtso amankomunik lantzen ari denaren inguruan?			
10	Zer toki du eskola adineko kirolak hezkuntza-komunitatearen barnean?			
ANTOLAMENDU DIMENTSIOA		ERANTZUNA	x	✓
11	Nola lantzen dituzte helburuak monitoreek, ikasleek, familiek eta abarrek?			
12	Nola erabiltzen dituzte feedbacka eta ebaluazioa monitoreek?			
13	Nola erabiltzen dituzte monitoreek irakaskuntzako estrategia bereziak?			
14	Nola lantzen dituzte monitoreek irakasteko eta ikasteko moduak?			

INKLUSIOA

HEZKUNTZA-KOMUNITATE OSOAN
GAUZATZEN DEN PROZESU BAT DA, ETA, BERAZ,
GORPUTZ HEZKUNTZAKO ORDUETAN ETA JOLAS GARAIAN
DESGAITASUNEN BAT DUTEN IKASLEEK
PARTE HARTZEA LEHEN PAUSOA IZANGO DA
IKASLE HORIEK
ESKOLA ADINEKO KIROL PROGRAMAN
SARTZEA AHALBIDETZEKO.

Baina pauso hori oraindik ez dago normalizatuta, eta eragile asko daude zeregin horretan inplikatzeko, baita eskolako espazioetan hobetu beharreko alderdi asko ere (jolaslekua, jangela, kirolgunea, etab.).

